

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ ¹⁾

z dnia 2010 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) § 1a otrzymuje brzmienie:

„§ 1a. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o specyficznych trudnościach w uczeniu się, należy przez to rozumieć trudności w uczeniu się odnoszące się do uczniów w normie intelektualnej, którzy mają trudności w przyswajaniu treści nauczania, wynikające ze specyfiki ich funkcjonowania percepcyjno-

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. Nr 216, poz. 1591).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705 oraz z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991.

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 130, poz. 906, z 2008 r. Nr 3, poz. 9 i Nr 178, poz. 1097, z 2009 r. Nr 58, poz. 475, Nr 83, poz. 694 i Nr 141, poz. 1150 oraz z 2010 r. Nr 156, poz. 1046.

motorycznego i poznawczego, nieuwarunkowane schorzeniami neurologicznymi.”;

2) w § 6:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Nauczyciel jest obowiązany indywidualizować pracę z uczniem na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych, odpowiednio do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Nauczyciel jest obowiązany dostosować wymagania edukacyjne, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 1, do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia:

- 1) posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – na podstawie tego orzeczenia oraz ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym, opracowanym dla ucznia na podstawie przepisów w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych albo przepisów w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach;
- 2) posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania – na podstawie tego orzeczenia oraz ustaleń zawartych w planie działań wspierających, opracowanym dla ucznia na podstawie przepisów w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno - pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach;
- 3) posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się, lub inną opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej - na podstawie tej opinii oraz ustaleń zawartych w planie działań wspierających, opracowanym dla ucznia na podstawie przepisów, o których mowa w pkt 2;

4) nieposiadającego orzeczenia lub opinii wymienionych w pkt 1-3, który objęty jest pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole – na podstawie ustaleń zawartych w planie działań wspierających, opracowanym dla ucznia na podstawie przepisów, o których mowa w pkt 2.”,

c) uchyla się ust. 2 i 3;

3) po § 6 dodaje się § 6a w brzmieniu:

„§ 6a. 1. Opinia poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się może być wydana uczniowi nie wcześniej niż po ukończeniu trzeciej klasy szkoły podstawowej i nie później niż do ukończenia szkoły podstawowej.

2. Na wniosek nauczyciela lub specjalisty wykonującego w szkole zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, prowadzących zajęcia z uczniem w szkole, i po uzyskaniu zgody rodziców (prawnych opiekunów) albo pełnoletniego ucznia lub na wniosek rodziców (prawnych opiekunów) albo pełnoletniego ucznia, opinia, o której mowa w ust. 1, może być wydana także uczniowi gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, wraz z uzasadnieniem, składa się do dyrektora szkoły. Dyrektor szkoły, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, przekazuje wniosek wraz z uzasadnieniem oraz opinią rady pedagogicznej do poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, i informuje o tym rodziców (prawnych opiekunów) lub pełnoletniego ucznia.”;

4) w § 11:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Klasyfikacja śródroczna ucznia z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym polega na okresowym podsumowaniu jego osiągnięć edukacyjnych z zajęć edukacyjnych, określonych w szkolnym planie nauczania, z uwzględnieniem ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym, opracowanym dla ucznia na podstawie przepisów, o których mowa w § 6 ust. 1a pkt 1, i zachowania ucznia oraz ustaleniu śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i śródrocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, zgodnie z § 13 ust. 4 i § 15 ust. 5.”,

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Klasyfikacja roczna ucznia z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym w klasach I-III szkoły podstawowej polega na podsumowaniu jego osiągnięć edukacyjnych z zajęć edukacyjnych, określonych w szkolnym planie nauczania, z uwzględnieniem ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym, opracowanym dla ucznia na podstawie przepisów, o których mowa w § 6 ust. 1a pkt 1, i zachowania ucznia w danym roku szkolnym oraz ustaleniu jednej rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych i rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, zgodnie z § 13 ust. 4 i § 15 ust. 5.”,

c) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Klasyfikacja roczna ucznia z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym, począwszy od klasy IV szkoły podstawowej, polega na podsumowaniu jego osiągnięć edukacyjnych z zajęć edukacyjnych, określonych w szkolnym planie nauczania, z uwzględnieniem ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym, opracowanym dla ucznia na podstawie przepisów, o których mowa w § 6 ust. 1a pkt 1, i zachowania ucznia w danym roku szkolnym oraz ustaleniu rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, zgodnie z § 13 ust. 4 i § 15 ust. 5.”;

5) w § 23 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Do słuchaczy szkół dla dorosłych stosuje się odpowiednio przepisy § 2 ust. 1 pkt 1 i ust. 2, § 3, § 4 ust. 1, § 5 - 6a, § 8, § 9, § 11 ust. 9, § 12 ust. 1-3, § 13 ust. 1 i 2, § 14, § 17 ust. 7-10, 14, 14a i 16, § 18 ust. 1, § 19 ust. 1, 2 pkt 1, ust. 3, 4 pkt 1, ust. 5, 6, 7 pkt 1 i ust. 8-10 i § 20 ust. 3.

2. W szkole dla dorosłych funkcjonującej w zakładzie karnym lub areszcie śledczym dostosowanie wymagań edukacyjnych, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 1, do indywidualnych potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych słuchacza następuje na podstawie opinii psychologa zatrudnionego w zakładzie karnym lub areszcie śledczym.”;

6) § 37 otrzymuje brzmienie:

„§ 37. 1. Uczeń posiadający orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania może przystąpić do sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego w warunkach dostosowanych do jego indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych, na podstawie tego orzeczenia.

2. Uczeń (słuchacz) posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się może przystąpić do sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego w warunkach dostosowanych do jego indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych, na podstawie tej opinii. Opinię przedkłada się dyrektorowi szkoły, w terminie do dnia 15 października roku szkolnego, w którym uczeń (słuchacz) przystępuje do sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego.

3. Uczeń (słuchacz) chory lub niesprawny czasowo może przystąpić do sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego w warunkach odpowiednich ze względu na jego stan zdrowia, na podstawie zaświadczenia o stanie zdrowia wydanego przez lekarza.

4. Uczeń (słuchacz), który w roku szkolnym, w którym przystępuje do sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego, był objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole ze względu na trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą, zaburzenia komunikacji językowej lub sytuację kryzysową lub traumatyczną, może przystąpić do sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego w warunkach dostosowanych do jego indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych, na podstawie pozytywnej opinii rady pedagogicznej.

5. Opinia rady pedagogicznej, o której mowa w ust. 4, jest wydawana na wniosek nauczyciela lub specjalisty wykonującego w szkole zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, prowadzących zajęcia z uczniem (słuchaczem) w szkole, i po uzyskaniu zgody rodziców (prawnych opiekunów) albo pełnoletniego ucznia (słuchacza), lub na wniosek rodziców (prawnych opiekunów) albo pełnoletniego ucznia (słuchacza).

6. Dla uczniów (słuchaczy), o których mowa w ust. 1 - 4, nie przygotowuje się odrębnych zestawów zadań.

7. Dyrektor Komisji Centralnej opracowuje szczegółową informację o sposobach dostosowania warunków przeprowadzania sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego do potrzeb i możliwości uczniów (słuchaczy), o których mowa w ust.

1 - 4, i podaje ją do publicznej wiadomości na stronie internetowej Komisji Centralnej nie później niż do dnia 1 września roku szkolnego, w którym jest przeprowadzany sprawdzian i egzamin gimnazjalny.

8. Rada pedagogiczna wskazuje sposób lub sposoby dostosowania warunków przeprowadzania sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego do potrzeb i możliwości uczniów (słuchaczy), o których mowa w ust. 1-4, spośród możliwych sposobów dostosowania warunków przeprowadzania sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego, określonych w szczegółowej informacji, o której mowa w ust. 7.”;

7) w § 41 w ust. 1 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) zapewnia uczniom (słuchaczom), o których mowa w § 37 ust. 1 – 4, przystąpienie do sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego w warunkach dostosowanych do ich potrzeb i możliwości;”;

8) w § 42 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Dla uczniów (słuchaczy), o których mowa w § 37 ust. 1 - 4, czas trwania sprawdzianu lub każdej części egzaminu gimnazjalnego może być przedłużony. Czas, o jaki może zostać przedłużony sprawdzian lub każda część egzaminu gimnazjalnego, określa dyrektor Komisji Centralnej w szczegółowej informacji, o której mowa w § 37 ust. 7.”;

9) § 59 otrzymuje brzmienie:

„§ 59. 1. Absolwent, który w roku szkolnym, w którym przystępuje do egzaminu maturalnego, posiadał orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania może przystąpić do egzaminu maturalnego w warunkach dostosowanych do jego indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych, na podstawie tego orzeczenia.

2. Absolwent posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się może przystąpić do egzaminu maturalnego w warunkach dostosowanych do jego indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych, na podstawie tej opinii. Opinię przedkłada się dyrektorowi szkoły wraz z deklaracją, o której mowa w § 63 ust. 1.

3. Absolwent chory lub niesprawny czasowo może przystąpić do egzaminu maturalnego w warunkach odpowiednich ze względu na jego stan zdrowia, na podstawie zaświadczenia o stanie zdrowia wydanego przez lekarza.

4. Absolwent, który w roku szkolnym, w którym przystępuje do egzaminu maturalnego, był objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole ze względu na trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą, zaburzenia komunikacji językowej lub sytuację kryzysową lub traumatyczną, może przystąpić do egzaminu maturalnego w warunkach dostosowanych do jego indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych, na podstawie pozytywnej opinii rady pedagogicznej.

5. Opinia rady pedagogicznej, o której mowa w ust. 4, jest wydawana na wniosek nauczyciela lub specjalisty wykonującego w szkole zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, prowadzących zajęcia z uczniem (słuchaczem) w szkole, i po uzyskaniu zgody rodziców (prawnych opiekunów) albo pełnoletniego ucznia (słuchacza), lub na wniosek rodziców (prawnych opiekunów) albo pełnoletniego ucznia (słuchacza).

6. W przypadku absolwentów szkół w zakładach karnych lub aresztach śledczych opinię, o której mowa w ust. 2, może wydać psycholog zatrudniony odpowiednio w zakładzie karnym lub areszcie śledczym. Przepisy § 6a stosuje się odpowiednio.

7. Dla absolwentów, o których mowa w ust. 1 - 4, nie przygotowuje się odrębnych arkuszy egzaminacyjnych.

8. Dyrektor Komisji Centralnej opracowuje szczegółową informację o sposobach dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu maturalnego do potrzeb i możliwości absolwentów, o których mowa w ust. 1 - 4, i podaje ją do publicznej wiadomości na stronie internetowej Komisji Centralnej, nie później niż do dnia 1 września roku szkolnego, w którym jest przeprowadzany egzamin maturalny.

9. Rada pedagogiczna wskazuje sposób lub sposoby dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu maturalnego do potrzeb i możliwości absolwentów, o których mowa w ust. 1-4, spośród możliwych sposobów dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu maturalnego, określonych w szczegółowej informacji, o której mowa w ust. 8.

10. W przypadku absolwentów, o których mowa w ust. 2 i 3, którzy ukończyli szkołę we wcześniejszych latach, sposób lub sposoby dostosowania warunków

przeprowadzania egzaminu maturalnego do potrzeb i możliwości absolwentów, spośród możliwych sposobów dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu maturalnego, określonych w szczegółowej informacji, o której mowa w ust. 8, wskazuje przewodniczący zespołu egzaminacyjnego, o którym mowa w § 64 ust. 1, w porozumieniu z dyrektorem komisji okręgowej.”;

10) § 111 otrzymuje brzmienie:

„§ 111. 1. Absolwent, który w roku szkolnym, w którym przystępuje do egzaminu zawodowego, posiadał orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania może przystąpić do egzaminu zawodowego w warunkach dostosowanych do jego indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych, na podstawie tego orzeczenia.

2. Absolwent posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się może przystąpić do egzaminu zawodowego w warunkach dostosowanych do jego indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych, na podstawie tej opinii. Opinię przedkłada się dyrektorowi szkoły wraz z deklaracją, o której mowa w § 115 ust. 1.

3. Absolwent chory lub niesprawny czasowo może przystąpić do egzaminu zawodowego w warunkach odpowiednich ze względu na jego stan zdrowia, na podstawie zaświadczenia o stanie zdrowia wydanego przez lekarza.

4. Absolwent, który w roku szkolnym, w którym przystępuje do egzaminu zawodowego, był objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole ze względu na trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą, zaburzenia komunikacji językowej lub sytuację kryzysową lub traumatyczną, może przystąpić do egzaminu zawodowego w warunkach dostosowanych do jego indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych, na podstawie pozytywnej opinii rady pedagogicznej.

5. Opinia rady pedagogicznej, o której mowa w ust. 4, jest wydawana na wniosek nauczyciela lub specjalisty wykonującego w szkole zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, prowadzących zajęcia z uczniem (słuchaczem) w szkole, i po uzyskaniu zgody rodziców (prawnych opiekunów) albo pełnoletniego ucznia (słuchacza), lub na wniosek rodziców (prawnych opiekunów) albo pełnoletniego ucznia (słuchacza).

6. W przypadku absolwentów szkół w zakładach poprawczych, zakładach karnych lub aresztach śledczych opinię, o której mowa w ust. 2, może wydać psycholog zatrudniony odpowiednio w zakładzie poprawczym, zakładzie karnym lub areszcie śledczym. Przepisy § 6a stosuje się odpowiednio.

7. Dla absolwentów, o których mowa w ust. 1 - 4, nie przygotowuje się odrębnych arkuszy egzaminacyjnych.

8. Dyrektor Komisji Centralnej opracowuje szczegółową informację o sposobach dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu zawodowego do potrzeb i możliwości absolwentów, o których mowa w ust. 1 - 4, i podaje ją do publicznej wiadomości na stronie internetowej Komisji Centralnej, nie później niż do dnia 1 września roku szkolnego, w którym jest przeprowadzany egzamin zawodowy.

9. Rada pedagogiczna wskazuje sposób lub sposoby dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu zawodowego do potrzeb i możliwości absolwentów, o których mowa w ust. 1-4, spośród możliwych sposobów dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu zawodowego, określonych w szczegółowej informacji, o której mowa w ust. 8.

10. W przypadku absolwentów, o których mowa w ust. 2 i 3, którzy ukończyli szkołę we wcześniejszych latach, sposób lub sposoby dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu zawodowego do potrzeb i możliwości absolwentów, spośród możliwych sposobów dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu zawodowego, określonych w szczegółowej informacji, o której mowa w ust. 8, wskazuje:

- 1) na etapie pisemnym – przewodniczący szkolnego zespołu nadzorującego, o którym mowa w § 118 ust. 1, w porozumieniu z dyrektorem komisji okręgowej;
- 2) na etapie praktycznym – kierownik ośrodka egzaminacyjnego, o którym mowa w § 127 ust. 1, w porozumieniu z dyrektorem komisji okręgowej.”;

11) w § 123 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Dla absolwentów, o których mowa w § 111 ust. 1 - 4, czas trwania etapu pisemnego egzaminu zawodowego może być przedłużony. Czas, o jaki może

zostać przedłużony etap pisemny egzaminu zawodowego, określa dyrektor Komisji Centralnej w szczegółowej informacji, o której mowa w § 111 ust. 8.”;

12) w § 126 w ust. 4 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) zapewnia absolwentom, o których mowa w § 111 ust. 1 - 4, przystąpienie do egzaminu zawodowego w warunkach dostosowanych do ich potrzeb i możliwości;”;

13) w § 132 ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Dla absolwentów, o których mowa w § 111 ust. 1 - 4, czas trwania etapu praktycznego egzaminu zawodowego może być przedłużony. Czas, o jaki może zostać przedłużony etap praktyczny egzaminu zawodowego, określa dyrektor Komisji Centralnej w szczegółowej informacji, o której mowa w § 111 ust. 8.”.

§ 2. 1. W przypadku ucznia (słuchacza) posiadającego wydaną przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, w sprawie dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia (słuchacza) ze względu na stwierdzone u niego zaburzenia i odchylenia rozwojowe, dostosowanie wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia (słuchacza) następuje na podstawie tej opinii oraz ustaleń zawartych w planie działań wspierających, opracowanym dla niego na podstawie przepisów w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno - pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

2. W przypadku ucznia (słuchacza) posiadającego wydaną przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, w sprawie dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia (słuchacza) ze względu na stwierdzone u niego specyficzne trudności w uczeniu się uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom, dostosowanie wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości

psychofizycznych ucznia (słuchacza) następuje na podstawie tej opinii oraz ustaleń zawartych w planie działań wspierających, opracowanym dla niego na podstawie przepisów, o których mowa w ust. 1. Opinia ta stanowi podstawę do dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do potrzeb i możliwości ucznia (słuchacza) przez okres kształcenia w szkole podstawowej, gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej.

3. Opinia, o której mowa w ust. 2, stanowi także podstawę do dostosowania do indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych ucznia (słuchacza) lub absolwenta warunków przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu zawodowego.

4. W przypadku ucznia (słuchacza) lub absolwenta posiadającego wydaną przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, odpowiednio:

- 1) w sprawie przystąpienia do sprawdzianu w warunkach i formie dostosowanych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia (słuchacza) ze względu na stwierdzone u niego specyficzne trudności w uczeniu się - opinia ta stanowi podstawę do dostosowania do indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych ucznia (słuchacza) lub absolwenta warunków przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu zawodowego;
- 2) w sprawie przystąpienia do egzaminu gimnazjalnego w warunkach i formie dostosowanych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia (słuchacza) ze względu na stwierdzone u niego specyficzne trudności w uczeniu się - opinia ta stanowi podstawę do dostosowania do indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych ucznia (słuchacza) lub absolwenta warunków przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu zawodowego;
- 3) w sprawie przystąpienia do egzaminu maturalnego w warunkach i formie dostosowanych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych absolwenta ze względu na stwierdzone u niego specyficzne trudności w uczeniu się - opinia ta stanowi podstawę do dostosowania do indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych absolwenta warunków przeprowadzania egzaminu maturalnego i egzaminu zawodowego;

4) w sprawie przystąpienia do egzaminu zawodowego w warunkach i formie dostosowanych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych absolwenta ze względu na stwierdzone u niego specyficzne trudności w uczeniu się - opinia ta stanowi podstawę do dostosowania do indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych absolwenta warunków przeprowadzania egzaminu zawodowego i egzaminu maturalnego.

5. Opinie, o których mowa w ust. 4, stanowią także podstawę do dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia (słuchacza) przez okres kształcenia w szkole podstawowej, gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej.

§ 3. 1. W przypadku ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, dla którego był opracowany indywidualny program edukacyjny, dostosowanie wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia następuje na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego oraz ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjnym.

2. W przypadku ucznia z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym, dla którego był opracowany indywidualny program edukacyjny, klasyfikacja śródroczna i roczna, o której mowa odpowiednio w § 11 ust. 2, 5 i 7 rozporządzenia wymienionego w § 1 niniejszego rozporządzenia, w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem, odbywa się z uwzględnieniem ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjnym.

§ 4. 1. W szkołach podstawowych i szkołach ponadgimnazjalnych, z wyjątkiem szkół podstawowych specjalnych i szkół ponadgimnazjalnych specjalnych oraz oddziałów specjalnych zorganizowanych w szkołach podstawowych ogólnodostępnych i szkołach ponadgimnazjalnych ogólnodostępnych, przepisy § 6, § 6a, § 11 ust. 2, 5 i 7 i § 23 ust. 1 i 2 rozporządzenia, o którym mowa w § 1 niniejszego rozporządzenia, w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem, stosuje się od roku szkolnego 2012/2013.

2. Do roku szkolnego 2011/2012 w szkołach podstawowych i szkołach ponadgimnazjalnych, z wyjątkiem szkół podstawowych specjalnych i szkół ponadgimnazjalnych specjalnych oraz oddziałów specjalnych zorganizowanych w szkołach podstawowych ogólnodostępnych i szkołach ponadgimnazjalnych ogólnodostępnych, stosuje się przepisy § 6, § 11 ust. 2, 5 i 7 i § 23 ust. 1 i 2 rozporządzenia, o którym mowa w § 1 niniejszego rozporządzenia, w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 sierpnia 2011 r.

§ 5. 1. Przepisy § 37, § 41 ust. 1 pkt 7 i § 42 ust. 3 rozporządzenia, o którym mowa w § 1 niniejszego rozporządzenia, w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem, w odniesieniu do sprawdzianu stosuje się od roku szkolnego 2012/2013.

2. Do sprawdzianu przeprowadzanego w roku szkolnym 2011/2012 stosuje się przepisy § 37, § 41 ust. 1 pkt 7 i § 42 ust. 3 rozporządzenia, o którym mowa w § 1 niniejszego rozporządzenia, w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 sierpnia 2011 r.

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2011 r., z wyjątkiem:

- 1) § 1a rozporządzenia, o którym mowa w § 1 niniejszego rozporządzenia, w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem, który wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia;
- 2) § 59, § 111, 123 ust. 3, § 126 ust. 4 pkt 4 i § 132 ust. 7 rozporządzenia, o którym mowa w § 1 niniejszego rozporządzenia, w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem, które wchodzi w życie z dniem 1 września 2012 r.

**MINISTER
EDUKACJI NARODOWEJ**

Uzasadnienie

Nowelizacja rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562, z późn. zm.) wiąże się z wprowadzanymi jednocześnie zmianami w obszarze organizowania i udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole, które zmierzają w kierunku rozszerzenia kompetencji szkoły w tym zakresie.

Projektowane regulacje są również konsekwencją zmian dokonanych w obszarze wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego, wprowadzonych rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17). Zgodnie z nową podstawą programową kształcenia ogólnego, szkoła oraz poszczególni nauczyciele są obowiązani podejmować działania mające na celu zindywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego ucznia, stosownie do jego potrzeb i możliwości. Uczniowi należy zapewnić wsparcie i zindywidualizowaną pomoc, w zależności od dokonanego w szkole rozpoznania specjalnych potrzeb edukacyjnych, w tym zarówno specyficznych trudności w uczeniu się, jak i uzdolnień ucznia. Niniejsza nowelizacja rozporządzenia zawiera rozwiązania dostosowane do nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół.

Prace nad nowelizacją rozporządzenia były prowadzone równoległe z pracami nad nowymi rozwiązaniami dotyczącymi zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach, organizacji kształcenia specjalnego i integracyjnego oraz zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradni specjalistycznych.

Nowe rozporządzenia zostaną wydane w sprawach:

- zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach;

- warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach;
- warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych;
- szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych;
- rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach;
- ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół.

Ponadto zostanie zmienione rozporządzenie w sprawie ramowego statutu publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej.

Zmiany dotyczące oceniania i klasyfikowania uczniów oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach korespondują ze zmianami wprowadzanymi w powyższych rozporządzeniach. Z uwagi na konieczność uwzględnienia zmian w tym samym czasie we wszystkich wyżej wymienionych rozporządzeniach, będą one wprowadzane równolegle, z wyjątkiem rozporządzenia w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół oraz rozporządzenia w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach.

Celem nowelizacji rozporządzenia jest w szczególności:

- zmiana przepisów dotyczących dostosowywania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych możliwości psychofizycznych i potrzeb edukacyjnych ucznia w związku ze zmianami w zakresie udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole oraz zmianami w zakresie kształcenia specjalnego i integracyjnego (zmienione przepisy będą obowiązywać począwszy od roku szkolnego 2011/2012 w przypadku gimnazjów, szkół

specjalnych wszystkich typów oraz oddziałów specjalnych zorganizowanych w szkołach podstawowych ogólnodostępnych i szkołach ponadgimnazjalnych ogólnodostępnych i od roku szkolnego 2012/2013 w przypadku szkół podstawowych i szkół ponadgimnazjalnych),

- zmiana przepisów w zakresie dostosowywania warunków przeprowadzania sprawdzianu w szkole podstawowej, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe do indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych ucznia (zmienione przepisy będą obowiązywać począwszy od roku szkolnego 2011/2012 w przypadku egzaminu gimnazjalnego i od roku szkolnego 2012/2013 w przypadku sprawdzianu w szkole podstawowej, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe),
- zmiana przepisów w zakresie terminu i trybu wydawania przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym poradnie specjalistyczne, opinii o specyficznych trudnościach w uczeniu się.

W obecnie obowiązującym rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych wprowadza się następujące zmiany:

1) § 1 pkt 1 rozporządzenia (dot. § 1a – definicja specyficznych trudności w uczeniu się)

W rozporządzeniu dokonuje się zmiany definicji specyficznych trudności w uczeniu się, określonej w § 1a obecnie obowiązującego rozporządzenia.

Zgodnie z nową definicją, przez specyficzne trudności w uczeniu się należy rozumieć trudności w uczeniu się odnoszące się do uczniów w normie intelektualnej, którzy mają trudności w przyswajaniu treści nauczania, wynikające ze specyfiki ich funkcjonowania percepcyjno-motorycznego i poznawczego, nieuwarunkowane schorzeniami neurologicznymi. W porównaniu z dotychczas obowiązującą definicją, nowa definicja nie zawiera stwierdzenia, że specyficzne trudności w uczeniu się odnoszą się do uczniów „o właściwej sprawności motorycznej i prawidłowo funkcjonujących systemach

sensorycznych”. Takie stwierdzenie zawarte w dotychczasowej definicji budziło wątpliwości. Powstały bowiem obawy, że u dzieci mających wadę wzroku, wadę słuchu lub wady ortopedyczne, ale nie kwalifikujących się do objęcia kształceniem specjalnym na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, nie będzie można dokonywać diagnozy specyficznych trudności w uczeniu się.

2) § 1 pkt 2 rozporządzenia (dot. § 6 – indywidualizacja pracy z uczniem na zajęciach i dostosowywanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów)

Zmiana zaproponowana w § 6 ust. 1 stanowi kontynuację już rozpoczętych działań, wpisanych w zreformowaną podstawę programową wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego, zgodnie z którą szkoła oraz poszczególni nauczyciele obowiązani są podejmować działania mające na celu zindywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego ucznia, stosownie do jego potrzeb i możliwości. Zgodnie z nowym brzmieniem § 6 ust. 1, nauczyciele będą obowiązani zatem indywidualizować pracę z uczniem zarówno na obowiązkowych, jak i dodatkowych zajęciach edukacyjnych, odpowiednio do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.

Natomiast regulacja wprowadzana w § 6 w ust. 1a ma związek z nową koncepcją udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole, uregulowaną w nowym rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach oraz z nowymi rozwiązaniami przewidzianymi w rozporządzeniach Ministra Edukacji Narodowej w sprawie:

- 1) warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych, oraz
- 2) warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach.

W dotychczasowym stanie prawnym nauczyciele byli obowiązani, na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, dostosować wymagania edukacyjne wynikające z programu nauczania do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom. W przypadku uczniów, którzy posiadali orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualnego nauczania dostosowywanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia następowało na podstawie tego orzeczenia.

Zgodnie z proponowanym brzmieniem § 6 ust. 1a pkt 1, w przypadku ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego nauczyciel będzie obowiązany dostosować temu uczniowi wymagania edukacyjne wynikające z programu nauczania do jego indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych biorąc pod uwagę: posiadane przez ucznia orzeczenie (tak jak dotychczas) oraz ustalenia zawarte w opracowanym dla niego indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym. Obowiązek opracowania dla ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego przewidują nowe rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie:

- 1) warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (§ 5), oraz
- 2) warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach (§ 5).

Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny jest opracowywany przez zespół nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem. Zadaniem tego zespołu jest planowanie i koordynowanie udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Zgodnie z ww. rozporządzeniami, indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny będzie określał m.in. zakres dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia (§ 5 ust. 2 pkt 1 ww. rozporządzeń).

Zgodnie z § 6 ust. 1a pkt 2 i 3, nauczyciel będzie również obowiązany dostosować wymagania edukacyjne uczniowi posiadającemu orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania lub opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej (np. opinię o specyficznych trudnościach w uczeniu się) do jego indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych. W tym przypadku dostosowanie będzie następowało na podstawie:

- 1) orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania lub opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej (tak jak dotychczas), oraz

- 2) ustaleń zawartych w opracowanym dla ucznia planie działań wspierających. Obowiązek opracowania dla ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania lub opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, planu działań wspierających przewiduje nowe rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno - pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. Zgodnie z tym rozporządzeniem, plan działań wspierających określa m. in. zakres dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia (§ 22 ust. 1 pkt 4 ww. rozporządzenia).

Obowiązek dostosowania przez nauczyciela wymagań edukacyjnych będzie dotyczyć również ucznia, który nie posiada ani orzeczenia ani opinii poradni, lecz który objęty jest w szkole pomocą psychologiczno-pedagogiczną (§ 6 ust. 1a pkt 4). W takim przypadku dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia będzie następowało na podstawie ustaleń zawartych w planie działań wspierających, opracowanym dla tego ucznia na podstawie nowego rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno - pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. Zgodnie z § 22 ust. 1 ww. rozporządzenia, dla ucznia, który nie posiada orzeczenia lub opinii, ale który objęty został pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole, zespół nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z tym uczniem opracowuje plan działań wspierających, który zawiera m.in. zakres dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych tego ucznia.

Wprowadzane w § 6 rozporządzenia zmiany służą indywidualnemu podejściu do każdego ucznia, zarówno tego który posiada orzeczenie lub opinię poradni, jak również tego, który nie posiada ani orzeczenia ani opinii poradni, ale w przypadku którego zespół nauczycieli i specjalistów wykonujących zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej stwierdzi taką potrzebę.

3) § 1 pkt 3 rozporządzenia (§ 6a – termin i tryb wydawania opinii o specyficznych trudnościach w uczeniu się)

W przepisie § 6a wskazano II etap edukacyjny (klasy IV-VI szkoły podstawowej) jako właściwy czas do przeprowadzenia specjalistycznej diagnozy ucznia, u którego rozpoznano wcześniej ryzyko wystąpienia specyficznych trudności w uczeniu się. Zgodnie z projektowanym § 6a ust. 1, opinia poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się może być wydana uczniowi nie wcześniej niż po ukończeniu przez niego trzeciej klasy szkoły podstawowej i nie później niż do ukończenia szkoły podstawowej.

Nieharmonijności w rozwoju psychomotorycznym, które mogą stwarzać ryzyko wystąpienia specyficznych trudności w uczeniu się (dysleksja rozwojowa), pojawiają się bardzo wcześnie w rozwoju dziecka i powinny być dostrzeżone przez nauczyciela już w przedszkolu. W przypadku gdy nauczyciel dostrzeże ryzyko wystąpienia specyficznych trudności w uczeniu się dziecko powinno zostać objęte pomocą psychologiczno-pedagogiczną. Informacja o deficytach funkcji psychomotorycznych powinna znaleźć się w ocenie gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole (tzw. diagnozie przedszkolnej). Dostrzeżenie symptomów ryzyka „dysleksji”, a następnie objęcie ucznia pomocą w formie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, będzie zadaniem nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem już na I etapie edukacyjnym (klasy I-III szkoły podstawowej). Zgodnie bowiem z § 18 ust. 1 pkt 1 nowego rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno - pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach, nauczyciele i specjaliści w klasach I-III szkoły podstawowej obowiązani są prowadzić obserwacje i pomiary pedagogiczne mające na celu rozpoznanie u uczniów ryzyka wystąpienia specyficznych trudności w uczeniu się. Jeżeli trudności z nauką czytania i pisania będą uporczywe, długotrwałe i nie ustąpią całkowicie pomimo dodatkowej pracy

ucznia nad pokonaniem trudności, a uzyskiwane wyniki będą niewspółmierne do możliwości i wysiłku ucznia, stanowić to będzie wskazanie do pogłębionej diagnozy w poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, przeprowadzanej na II etapie edukacyjnym.

Zgodnie z modelem diagnozy dysleksji rozwojowej, podawanym przez Panią Profesor Martę Bogdanowicz, diagnoza dysleksji rozwojowej może być dokonana nie wcześniej niż u ucznia klasy III szkoły podstawowej, natomiast w przypadku młodszych dzieci można mówić o występowaniu „ryzyka dysleksji rozwojowej”. Dlatego też w § 6a ust. 1 przewiduje się że opinię o specyficznych trudnościach w uczeniu się poradnia będzie mogła wydać uczniowi nie wcześniej niż po ukończeniu przez niego trzeciej klasy szkoły podstawowej i nie później niż do ukończenia szkoły podstawowej. Na I etapie edukacyjnym (klasy I-III szkoły podstawowej), nauczyciele, zgodnie z rozporządzeniem w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach, rozpoznają indywidualne potrzeby dziecka, w tym ryzyko wystąpienia specyficznych trudności w uczeniu się. Sumienna obserwacja rozwoju ucznia, a następnie zabezpieczanie jego potrzeb edukacyjnych przez oferowanie specjalistycznej pomocy, uchroni dzieci i młodzież przed postawieniem diagnozy zbyt późno, kiedy charakter trudności jest często uogólniony, niejednokrotnie z towarzyszącymi objawami zaburzeń emocjonalnych oraz uruchomi właściwy proces specjalistycznej pomocy dla dzieci, świadczonej jak najwcześniej i w jego środowisku. Jednocześnie, wtedy, kiedy pomoc w szkole okaże się niewystarczająca, II etap edukacyjny (klasy IV-VI szkoły podstawowej) będzie czasem specjalistycznej diagnozy w poradni zakończonej, stosownie do potrzeb, wydaniem opinii.

Przepisy § 6a ust. 2 i 3 dopuszczają jednak możliwość wydawania przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną opinii o specyficznych trudnościach w uczeniu się uczniowi gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej. Może się bowiem zdarzyć, że niemożliwe było przeprowadzenie diagnozy w okresie nauki w szkole podstawowej (np. gdy uczeń przebywał w tym okresie poza granicami kraju i uczył się w innym systemie edukacji) albo w szkole podstawowej nie zostały dostrzeżone te trudności. W takim przypadku opinia poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się będzie mogła być wydana uczniowi gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej. Przepisy rozporządzenia przewidują jednak w tym przypadku

szczególony tryb wydawania opinii o specyficznych trudnościach w uczeniu się. Opinia taka będzie mogła być wydana:

- 1) na wniosek nauczyciela lub specjalisty, wykonującego w szkole zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, prowadzącego zajęcia z uczniem w szkole, i po uzyskaniu zgody rodziców (prawnych opiekunów) albo pełnoletniego ucznia lub
- 2) na wniosek rodziców (prawnych opiekunów) albo pełnoletniego ucznia.

Wniosek ten wraz z uzasadnieniem powinien być złożony do dyrektora szkoły. Następnie, dyrektor szkoły, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, przekaże ten wniosek wraz z uzasadnieniem oraz opinią rady pedagogicznej do poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, opiekującej się szkołą, i poinformuje o tym rodziców (prawnych opiekunów) albo pełnoletniego ucznia.

Rzetelna diagnoza specyficznych trudności w uczeniu się nie wymaga weryfikacji, stąd opinia poradni psychologiczno-pedagogicznej uzyskana przez ucznia w szkole podstawowej będzie ważna przez cały okres kształcenia w szkole podstawowej, gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej. Ponadto, ta sama opinia, oprócz wskazania do objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną, będzie również podstawą do dostosowania warunków przeprowadzania sprawdzianu w szkole podstawowej, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe do indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów (słuchaczy) i absolwentów.

4) § 1 pkt 4 rozporządzenia (§ 11 ust. 2, 5 i 7 – klasyfikacja śródroczna i roczna ucznia z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym)

Zmiana przepisu § 11 ust. 2, 5 i 7 dotychczas obowiązującego rozporządzenia polega na zastąpieniu pojęcia „indywidualny program edukacyjny” pojęciem „indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny”. Zmiana ta jest konsekwencją zmian przewidzianych w nowych rozporządzeniach Ministra Edukacji Narodowej w sprawie:

- warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych,

- warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach.

W ww. rozporządzeniach wprowadza się obowiązek opracowywania dla każdego ucznia niepełnosprawnego, posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego. Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny jest opracowywany przez zespół nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem, na podstawie wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia. Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny zastępuje dotychczasowy indywidualny program edukacyjny, który opracowywany był dla ucznia niepełnosprawnego, w tym również ucznia z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym, na podstawie dotychczas obowiązujących rozporządzeń Ministra Edukacji Narodowej i Sportu:

- z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. Nr 19, poz. 167),
- z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach (Dz. U. Nr 19, poz. 166).

Zmieniony § 11 ust. 2, 5 i 7 będzie obowiązywał począwszy od roku szkolnego 2011/2012 w przypadku gimnazjów, szkół specjalnych wszystkich typów oraz oddziałów specjalnych zorganizowanych w szkołach podstawowych ogólnodostępnych i oddziałów specjalnych zorganizowanych w szkołach ponadgimnazjalnych ogólnodostępnych i od roku szkolnego 2012/2013 w przypadku szkół podstawowych i szkół ponadgimnazjalnych ogólnodostępnych (z wyjątkiem szkół specjalnych i oddziałów specjalnych zorganizowanych w szkołach podstawowych ogólnodostępnych i oddziałów specjalnych zorganizowanych w szkołach ponadgimnazjalnych ogólnodostępnych).

5) § 1 pkt 5 rozporządzenia (§ 23 ust. 1 i 2 - odesłanie do odpowiedniego stosowania niektórych przepisów w szkołach dla dorosłych)

W związku z nowelizacją § 6 i dodaniem § 6a konieczna jest zmiana § 23 ust. 1 i 2 rozporządzenia, który wskazuje, które przepisy z zakresu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w szkołach dla dzieci i młodzieży stosuje się odpowiednio do słuchaczy szkół dla dorosłych.

6) § 1 pkt 6-8 rozporządzenia (§ 37, § 41 ust. 1 pkt 7 i § 42 ust. 3 – dostosowywanie warunków przeprowadzania sprawdzianu w szkole podstawowej do potrzeb i możliwości uczniów)

W § 37 rozporządzenia wprowadza się zmiany dotyczące możliwości przystąpienia uczniów do sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego w warunkach dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych. W dotychczasowym stanie prawnym, dostosowanie warunków i form przeprowadzania sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego obejmowało uczniów, u których stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się i mogło nastąpić wyłącznie na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej. Opinia ta, musiała być wydana nie później niż do końca września roku szkolnego, w którym przeprowadzany był sprawdzian lub egzamin gimnazjalny, i w przypadku uczniów przystępujących do sprawdzianu - nie wcześniej niż po ukończeniu klasy III szkoły podstawowej, a w przypadku uczniów przystępujących do egzaminu gimnazjalnego - nie wcześniej niż po ukończeniu szkoły podstawowej. Zatem konieczne było wydanie odrębnej opinii na potrzeby sprawdzianu i odrębnej opinii na potrzeby egzaminu gimnazjalnego, co wiązało się z koniecznością przeprowadzania dodatkowych badań uczniów w poradniach psychologiczno-pedagogicznych. Obecnie, zgodnie z nowym brzmieniem § 37 ust. 2 rozporządzenia, uczeń będzie miał prawo przystąpić do sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego w warunkach dostosowanych do jego potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się wydanej mu w szkole podstawowej na II etapie edukacyjnym. Ponieważ rzetelna diagnoza

specyficznych trudności w uczeniu się nie wymaga weryfikacji, stąd opinia wydana uczniowi w szkole podstawowej, o której mowa w dodawanym § 6a, będzie stanowiła jednocześnie podstawę dostosowania temu uczniowi warunków na sprawdzianie i egzaminie gimnazjalnym. Uczeń posiadający opinię o specyficznych trudnościach w uczeniu się ze szkoły podstawowej nie będzie musiał uzyskiwać kolejnych opinii w tej sprawie tylko na potrzebę sprawdzianu czy egzaminu gimnazjalnego – tak jak to miało miejsce dotychczas. Spowoduje to zarówno odciążenie rodziców uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, którzy musieli zadbać o terminowe zgłaszanie się do poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu przeprowadzenia badań diagnostycznych na kolejnym etapie edukacyjnym, jak i samych poradni psychologiczno-pedagogicznych, które w większym stopniu będą mogły realizować bezpośrednią pomoc terapeutyczną oraz realizować zadania w środowisku ucznia.

Obok uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się do sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego w warunkach dostosowanych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych mogli również przystąpić uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania, na podstawie tego orzeczenia. Nowelizacja rozporządzenia nie przewiduje żadnych zmian w tym zakresie. Uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania będą mogli nadal przystępować do sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego w warunkach dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb i możliwości, na podstawie tego orzeczenia.

Podobnie, uczniowie chorzy lub niesprawni czasowo będą przystępowali do sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego, tak jak dotychczas, w warunkach odpowiednich ze względu na ich stan zdrowia, na podstawie zaświadczenia o stanie zdrowia wydanego przez lekarza.

Nowe rozwiązanie, w stosunku do dotychczas obowiązującej regulacji, przewiduje natomiast § 37 ust. 4 i 5 rozporządzenia. Zgodnie z tym przepisem, do sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego w warunkach dostosowanych do indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych będą mogli przystąpić, obok uczniów posiadających opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania lub też uczniów posiadających zaświadczenie o stanie zdrowia wydanego przez lekarza, także uczniowie, którzy w ciągu roku

szkolnego, w którym przystępują do sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego, byli objęci pomocą psychologiczno – pedagogiczną w szkole ze względu na:

- 1) trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą,
- 2) zaburzenia komunikacji językowej,
- 3) sytuację kryzysową lub traumatyczną.

Uczniowie objęci w szkole pomocą psychologiczno-pedagogiczną z ww. powodów będą mieli dostosowywane warunki przystępowania do sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego do swoich potrzeb i możliwości, jeżeli rada pedagogiczna wyrazi pozytywną opinię w tym zakresie. Zatem to rada pedagogiczna będzie decydowała ostatecznie czy konkretnemu uczniowi, który objęty był pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole z ww. powodów należy dostosować warunki czy też nie ma takiej potrzeby. Opinia rady pedagogicznej będzie wydawana na wniosek nauczyciela lub specjalisty, prowadzącego zajęcia z uczniem w szkole i po uzyskaniu zgody rodziców albo ucznia – jeżeli jest pełnoletni, lub na wniosek rodziców albo pełnoletniego ucznia.

Wprowadzenie nowego rozwiązania pozwalającego szkole decydować o tym czy danemu uczniowi należy dostosować warunki przystępowania do sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego do jego potrzeb i możliwości wpisuje się w przyjętą w nowym rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach, formułę zespołowej pracy nauczycieli i specjalistów, prowadzących zajęcia z uczniem, którzy rozpoznają potrzeby edukacyjne ucznia, planują i realizują formy pomocy, pozwalające na zaspokojenie tych potrzeb. Stanowią oni część rady pedagogicznej (w małych szkołach często całą radę pedagogiczną), która najlepiej zna indywidualne potrzeby ucznia. Takie rozwiązanie daje autonomię szkole w jak najbardziej efektywnym zabezpieczeniu tych potrzeb, z uwzględnieniem środowiska rówieśniczego, rodzinnego, w którym funkcjonuje dziecko. Umożliwienie również tym grupom uczniów przystąpienia do sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego w warunkach dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych, pomimo braku wymaganych orzeczeń lub opinii wydanych przez poradnie lub zaświadczeń o stanie zdrowia wydanych przez lekarza, uwzględnia ich szczególne potrzeby wynikające z trudnej sytuacji, w której się znajdują - trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą, zaburzenia komunikacji językowej lub sytuacja kryzysowa lub traumatyczna. Obejmując ucznia

pomocą psychologiczno – pedagogiczną szkoła określi szczegółowo potrzebę takiej pomocy oraz wskaże okoliczności, z powodu których należy jej udzielić. Pozwoli to na wsparcie uczniów przystępujących do sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego, z rodzin, w których miał miejsce np. jakiś wypadek losowy, tragiczna śmierć bliskiej osoby czy też uczeń przybywając z innego systemu edukacyjnego wymaga objęcia tym dostosowaniem.

Przepis § 37 ust. 7 rozporządzenia, zobowiązuje dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej do opracowania szczegółowej informacji o sposobach dostosowania warunków przeprowadzenia sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego do potrzeb i możliwości wszystkich ww. grup uczniów, a mianowicie:

- 1) uczniów posiadających opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się,
- 2) uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania,
- 3) uczniów posiadających zaświadczenie o stanie zdrowia wydane przez lekarza,
- 4) uczniów, którzy w ciągu roku szkolnego, w którym przystępują do sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego, byli objęci pomocą psychologiczno – pedagogiczną w szkole ze względu na: trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą, zaburzenia komunikacji językowej lub sytuację kryzysową lub traumatyczną.

Informacja będzie podawana zawsze do dnia 1 września roku szkolnego, w którym jest przeprowadzany sprawdzian lub egzamin gimnazjalny. Następnie, rada pedagogiczna, biorąc pod uwagę wymienione przez dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w informacji możliwe sposoby dostosowania warunków przeprowadzania sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego do potrzeb i możliwości uczniów, będzie wskazywała sposób lub sposoby dostosowania danemu uczniowi warunków przeprowadzania sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego.

Należy zauważyć ponadto, że w proponowanym brzmieniu § 37 rozporządzenia, nie przewiduje się możliwości dostosowania formy sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego do potrzeb i możliwości ww. grup uczniów. W przypadku bowiem tych grup uczniów nie przewiduje się odrębnej formy sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego (nie przewiduje się odrębnych zestawów zadań dla nich). Odrębne zestawy zadań przygotowywane są tylko dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, zgodnie z przepisami w sprawie warunków

organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych oraz w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach.

Konsekwencją zmian wprowadzanych w § 37 jest zmiana przepisów § 41 ust. 1 pkt 7 oraz § 42 ust. 3 dotychczas obowiązującego rozporządzenia.

W § 42 ust. 3 zrezygnowano z podawania czasu, o jaki może zostać przedłużony sprawdzian i egzamin gimnazjalny. Czas, o jaki można przedłużyć sprawdzian lub egzamin gimnazjalny w przypadku uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania, opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się, lub zaświadczenie o stanie zdrowia wydane przez lekarza, a także uczniów, którzy w ciągu ostatniego roku szkolnego byli objęci pomocą psychologiczno – pedagogiczną w szkole ze względu na trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą, zaburzenia komunikacji językowej lub sytuację kryzysową lub traumatyczną, będzie określał dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w szczegółowej informacji, o której mowa w § 37 ust. 7 rozporządzenia. Przedłużenie czasu trwania sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego jest jednym ze sposobów dostosowania uczniowi warunków przystępowania do sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego do jego potrzeb i możliwości.

7) § 1 pkt 9 rozporządzenia (§ 59 – dostosowywanie warunków przeprowadzania egzaminu maturalnego do potrzeb i możliwości absolwentów)

W § 59 wprowadza się zmiany dotyczące możliwości przystąpienia absolwentów do egzaminu maturalnego w warunkach dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych. W dotychczasowym stanie prawnym, dostosowanie warunków przeprowadzania egzaminu maturalnego obejmowało absolwentów, u których stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się i mogło nastąpić wyłącznie na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej. Opinia ta musiała być wydana nie później niż do końca

września roku szkolnego, w którym przeprowadzany był egzamin maturalny, i nie wcześniej niż na cztery lata przed terminem egzaminu maturalnego. Zatem uczeń musiał po raz kolejny zgłaszać się do poradni psychologiczno-pedagogicznej po opinię (wcześniej musiał uzyskać odrębną opinię na potrzeby sprawdzianu i odrębną opinię na potrzeby egzaminu gimnazjalnego). Obecnie, zgodnie z nowym brzmieniem § 59 ust. 2 rozporządzenia, absolwent będzie miał prawo przystępować do egzaminu maturalnego w warunkach dostosowanych do jego potrzeb i możliwości na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się wydanej mu w szkole podstawowej na II etapie edukacyjnym lub w okresie późniejszym z zastosowaniem szczególnego trybu określonego w nowym § 6a. Jak wskazano w uzasadnieniu do zmian w § 37, rzetelnie postawiona diagnoza specyficznych trudności w uczeniu się nie wymaga weryfikacji w kolejnych badaniach diagnostycznych, dlatego też wydana uczniowi opinia, o której mowa w dodawanym § 6a, będzie stanowiła jednocześnie podstawę dostosowania temu uczniowi warunków na egzaminie maturalnym. Jednocześnie zdjęcie obowiązku wydawania odrębnych opinii na kolejnych etapach edukacyjnych odciążą zarówno uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, którzy musieli zgłaszać się na kolejne badania diagnostyczne, jak i same poradnie psychologiczno-pedagogiczne, które zyskują w ten sposób więcej czasu na realizację zadań terapeutycznych oraz wsparcie uczniów w ich środowisku.

Absolwenci posiadający orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania będą mogli, tak jak dotychczas, przystąpić do egzaminu maturalnego w warunkach dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych na podstawie tego orzeczenia.

Podobnie, absolwenci chorzy lub niesprawni czasowo będą przystępowali do egzaminu maturalnego, tak jak dotychczas, w warunkach odpowiednich ze względu na ich stan zdrowia, na podstawie zaświadczenia o stanie zdrowia wydanego przez lekarza.

Analogicznie, jak w przypadku sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego, również w odniesieniu do egzaminu maturalnego wprowadza się możliwość przystąpienia do tego egzaminu w warunkach dostosowanych do indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych, absolwentom, którzy w ciągu ostatniego roku szkolnego byli objęci pomocą psychologiczno – pedagogiczną w szkole ze względu na:

- 1) trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą, lub
- 2) zaburzenia komunikacji językowej, lub

3) sytuację kryzysową lub traumatyczną.

Rozwiązanie takie przewiduje nowy § 59 ust. 4 i 5 rozporządzenia. Uczniowie objęci w szkole pomocą psychologiczno-pedagogiczną z ww. powodów będą mieli dostosowywane warunki przystępowania do egzaminu maturalnego do swoich potrzeb i możliwości, jeżeli rada pedagogiczna wyrazi pozytywną opinię w tym zakresie. Zatem to rada pedagogiczna, tak jak w przypadku sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego, będzie decydowała ostatecznie czy konkretnemu uczniowi, który objęty był pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole z ww. powodów należy dostosować warunki czy też nie ma takiej potrzeby. Podobnie, jak w przypadku sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego, opinia rady pedagogicznej będzie wydawana na wniosek nauczyciela lub specjalisty, prowadzącego zajęcia z uczniem w szkole i po uzyskaniu zgody rodziców albo ucznia – jeżeli jest pełnoletni, lub na wniosek rodziców albo pełnoletniego ucznia. Jak wskazano w uzasadnieniu do zmian w § 37, wprowadzenie nowego rozwiązania pozwalającego szkole decydować o tym czy danemu absolwentowi należy dostosować warunki przystępowania do egzaminu maturalnego do jego potrzeb i możliwości wpisuje się w przyjętą w nowym rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach, formułę zespołowej pracy nauczycieli i specjalistów, prowadzących zajęcia z uczniem, którzy rozpoznają potrzeby edukacyjne ucznia, planują i realizują formy pomocy, pozwalające na zaspokojenie tych potrzeb. Stanowią oni część rady pedagogicznej (w małych szkołach często całą radę pedagogiczną), która najlepiej zna indywidualne potrzeby ucznia. Takie rozwiązanie daje autonomię szkole w jak najbardziej efektywnym zabezpieczeniu tych potrzeb, z uwzględnieniem środowiska rówieśniczego, rodzinnego, w którym funkcjonuje dziecko.

Umożliwienie również tym grupom uczniów przystąpienia do egzaminu maturalnego w warunkach dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych, pomimo braku wymaganych orzeczeń lub opinii wydanych przez poradnie lub zaświadczeń o stanie zdrowia wydanych przez lekarza, uwzględnia ich szczególne potrzeby wynikające z trudnej sytuacji, w której się znajdują - trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą, zaburzenia komunikacji językowej lub sytuacja kryzysowa lub traumatyczna. Z tego też powodu byli objęci w szkole pomocą psychologiczno – pedagogiczną.

Przepis § 59 ust. 8 rozporządzenia, zobowiązuje dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej do opracowania szczegółowej informacji o sposobach dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu maturalnego do potrzeb i możliwości wszystkich ww. grup absolwentów. Informacja będzie podawana zawsze do dnia 1 września roku szkolnego, w którym jest przeprowadzany egzamin maturalny. Następnie, rada pedagogiczna, biorąc pod uwagę wymienione przez dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w informacji możliwe sposoby dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu maturalnego do potrzeb i możliwości absolwentów, będzie wskazywała sposób lub sposoby dostosowania danemu uczniowi warunków przeprowadzania egzaminu maturalnego.

Nowelizacja rozporządzenia reguluje również sytuację absolwentów, którzy ukończyli szkołę we wcześniejszych latach i którzy w trakcie nauki w szkole posiadali opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się lub posiadają zaświadczenie lekarskie, stwierdzające chorobę lub czasową niesprawność. Absolwenci ci mogą przystąpić do egzaminu maturalnego w warunkach dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych (§ 59 ust. 10). Dla tych absolwentów sposób lub sposoby dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu maturalnego do ich potrzeb i możliwości, wskaże przewodniczący zespołu egzaminacyjnego w porozumieniu z dyrektorem okręgowej komisji egzaminacyjnej, na podstawie szczegółowej informacji opracowanej przez dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

W porównaniu z dotychczasowym stanem prawnym, w § 59 uchylono ust. 8 wskazujący, że absolwenci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, w przypadku gdy głębokość zaburzenia grafii uniemożliwia odczytanie i dokonanie prawidłowej oceny arkusza egzaminacyjnego, mają prawo do korzystania w części pisemnej egzaminu maturalnego z komputera lub maszyny do pisania, oraz ust. 9 stanowiący, że szczegółowe kryteria oceniania arkuszy egzaminacyjnych, uwzględniają indywidualne potrzeby psychofizyczne i edukacyjne absolwentów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

Uchylenie powyższych przepisów wynika z tego, że zarówno możliwość korzystania z komputera czy maszyny do pisania podczas egzaminu, jak też szczegółowe kryteria oceniania arkuszy egzaminacyjnych są sposobami dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu maturalnego do indywidualnych potrzeb edukacyjnych i

możliwości psychofizycznych absolwentów i są określane przez dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w szczególowej informacji, o której mowa powyżej.

Należy zauważyć ponadto, że w proponowanym brzmieniu § 59 rozporządzenia, podobnie jak w przypadku sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego, nie przewiduje się możliwości dostosowania formy egzaminu maturalnego do potrzeb i możliwości ww. grup uczniów. W przypadku bowiem tych grup uczniów nie przewiduje się odrębnej formy egzaminu maturalnego (nie przewiduje się odrębnych arkuszy egzaminacyjnych dla nich). Odrębne arkusze egzaminacyjne przygotowywane są tylko dla absolwentów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, zgodnie z przepisami w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych oraz w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach.

8) § 1 pkt 10-13 rozporządzenia (§ 111, § 123 ust. 3, § 132 ust. 7 i § 126 ust. 4 pkt 4 – dostosowywanie warunków przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe do potrzeb i możliwości absolwentów)

W § 111 wprowadza się zmiany dotyczące możliwości przystąpienia absolwentów do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w warunkach dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych. W dotychczasowym stanie prawnym, dostosowanie warunków przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe dotyczyło absolwentów, u których stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się i mogło nastąpić wyłącznie na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej. Opinia ta musiała być wydana nie później niż do końca września roku szkolnego, w którym przeprowadzany był egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe, i nie wcześniej niż na cztery lata przed terminem egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe. Zatem uczeń musiał po raz kolejny zgłaszać się do poradni psychologiczno-pedagogicznej po opinię (wcześniej musiał uzyskać odrębną opinię na potrzeby sprawdzianu i odrębną opinię na potrzeby egzaminu

gimnazjalnego). Obecnie, zgodnie z nowym brzmieniem § 111 ust. 2 rozporządzenia, absolwent będzie miał prawo przystępować do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w warunkach dostosowanych do jego potrzeb i możliwości na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się wydanej mu w szkole podstawowej na II etapie edukacyjnym lub w okresie późniejszym z zastosowaniem szczególnego trybu określonego w nowym § 6a. Jak wskazano w uzasadnieniu do zmian w § 37 i 59, rzetelnie postawiona diagnoza specyficznych trudności w uczeniu się nie wymaga weryfikacji w kolejnych badaniach diagnostycznych, dlatego też wydana uczniowi opinia, o której mowa w dodawanym § 6a, będzie stanowiła jednocześnie podstawę dostosowania temu uczniowi warunków na egzaminie potwierdzającym kwalifikacje zawodowe. Jednocześnie zdjęcie obowiązku wydawania odrębnych opinii na kolejnych etapach edukacyjnych odciąży zarówno uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, którzy musieli zgłaszać się na kolejne badania diagnostyczne, jak i same poradnie psychologiczno-pedagogiczne, które zyskują w ten sposób więcej czasu na realizację zadań terapeutycznych oraz wsparcie uczniów w ich środowisku.

Poza tym również absolwenci posiadający orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania będą mogli, tak jak dotychczas, przystąpić do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w warunkach dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych na podstawie tego orzeczenia.

Podobnie, absolwenci chorzy lub niesprawni czasowo będą przystępowali do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, tak jak dotychczas, w warunkach odpowiednich ze względu na ich stan zdrowia, na podstawie zaświadczenia o stanie zdrowia wydanego przez lekarza.

Analogicznie, jak w przypadku sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego, również w odniesieniu do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe wprowadza się możliwość przystąpienia do tego egzaminu, w warunkach dostosowanych do indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych, absolwentom, którzy w ciągu ostatniego roku szkolnego byli objęci pomocą psychologiczno – pedagogiczną w szkole ze względu na:

- 1) trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą, lub
- 2) zaburzenia komunikacji językowej, lub
- 3) sytuację kryzysową lub traumatyczną.

Rozwiązanie takie przewiduje nowy § 111 ust. 4 i 5 rozporządzenia. Uczniowie objęci w szkole pomocą psychologiczno-pedagogiczną z ww. powodów będą mieli dostosowywane warunki przystępowania do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe do swoich potrzeb i możliwości, jeżeli rada pedagogiczna wyrazi pozytywną opinię w tym zakresie. Zatem to rada pedagogiczna będzie decydowała ostatecznie czy konkretnemu uczniowi, który objęty był pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole z ww. powodów należy dostosować warunki czy też nie ma takiej potrzeby. Podobnie jak w przypadku sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego, opinia rady pedagogicznej będzie wydawana na wniosek nauczyciela lub specjalisty, prowadzącego zajęcia z uczniem w szkole i po uzyskaniu zgody rodziców albo ucznia – jeżeli jest pełnoletni, lub na wniosek rodziców albo pełnoletniego ucznia. Jak wskazano w uzasadnieniu do zmian w § 37 i 59, wprowadzenie nowego rozwiązania pozwalającego szkole decydować o tym czy danemu absolwentowi należy dostosować warunki przystępowania do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe do jego potrzeb i możliwości wpisuje się w przyjętą w nowym rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach formułę zespołowej pracy nauczycieli i specjalistów, prowadzących zajęcia z uczniem, którzy rozpoznają potrzeby edukacyjne ucznia, planują i realizują formy pomocy, pozwalające na zaspokojenie tych potrzeb. Stanowią oni część rady pedagogicznej (w małych szkołach często całą radę pedagogiczną), która najlepiej zna indywidualne potrzeby ucznia. Takie rozwiązanie daje autonomię szkole w jak najbardziej efektywnym zabezpieczeniu tych potrzeb, z uwzględnieniem środowiska rówieśniczego, rodzinnego, w którym funkcjonuje dziecko.

Umożliwienie również tym grupom uczniów przystąpienia do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w warunkach dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych, pomimo braku wymaganych orzeczeń lub opinii wydanych przez poradnie lub zaświadczeń o stanie zdrowia wydanych przez lekarza, uwzględnia ich szczególne potrzeby wynikające z trudnej sytuacji, w której się znajdują - trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą, zaburzenia komunikacji językowej lub sytuacja kryzysowa lub traumatyczna. Z tego też powodu byli objęci w szkole pomocą psychologiczno – pedagogiczną.

Przepis § 111 ust. 8 rozporządzenia, zobowiązuje dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej do opracowania szczegółowej informacji o sposobach dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe do potrzeb i możliwości wszystkich ww. grup absolwentów. Informacja będzie podawana zawsze do dnia 1 września roku szkolnego, w którym jest przeprowadzany egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Następnie, rada pedagogiczna, biorąc pod uwagę wymienione przez dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w informacji możliwe sposoby dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe do potrzeb i możliwości absolwentów, będzie wskazywała sposób lub sposoby dostosowania danemu uczniowi warunków przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe.

Nowelizacja rozporządzenia reguluje również sytuację absolwentów, którzy ukończyli szkołę we wcześniejszych latach i którzy w trakcie nauki w szkole posiadali opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się lub posiadają zaświadczenie lekarskie, stwierdzające chorobę lub czasową niesprawność. Absolwenci ci mogą przystąpić do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w warunkach dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych (§ 111 ust. 10). Dla tych absolwentów sposób lub sposoby dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe do ich potrzeb i możliwości, wskaże przewodniczący szkolnego zespołu nadzorującego, w porozumieniu z dyrektorem okręgowej komisji egzaminacyjnej (na etapie pisemnym) oraz kierownik ośrodka egzaminacyjnego, w porozumieniu z dyrektorem okręgowej komisji egzaminacyjnej (na etapie praktycznym), na podstawie szczegółowej informacji opracowanej przez dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

Należy zauważyć ponadto, że w proponowanym brzmieniu § 111 rozporządzenia, podobnie jak w przypadku sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego, nie przewiduje się możliwości dostosowania formy egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe do potrzeb i możliwości ww. grup uczniów. W przypadku bowiem tych grup uczniów nie przewiduje się odrębnej formy egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe (nie przewiduje się odrębnych arkuszy egzaminacyjnych dla nich). Odrębne arkusze egzaminacyjne przygotowywane są tylko dla absolwentów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego,

zgodnie z przepisami w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych oraz w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach.

Zmiany wprowadzane w § 123 ust. 3, § 126 ust. 4 pkt 4 i § 132 ust. 7 są konsekwencją zmian wprowadzanych w § 111 rozporządzenia.

9) § 2 – 5 rozporządzenia (regulacje przejściowe)

Na podstawie dotychczasowych przepisów poradnie wydawały opinie m.in. w sprawie:

- 1) dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia (słuchacza), u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom;
- 2) przystąpienia ucznia (słuchacza) lub absolwenta ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się odpowiednio do sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego lub egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, w warunkach i formie dostosowanych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych ucznia (słuchacza) lub absolwenta.

Były one dla dyrektora i nauczycieli podstawą do podjęcia określonych działań wskazanych w tych opiniach.

Regulacje określone w § 2 rozporządzenia wskazują, które opinie wydane przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia są podstawą odpowiednio do dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych ucznia (słuchacza) oraz do dostosowania warunków przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu zawodowego do indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów (słuchaczy) i absolwentów, u których stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się.

Jednocześnie wskazuje się, że opinie o specyficznych trudnościach w uczeniu się wydane na podstawie dotychczasowych przepisów dotyczą całego okresu kształcenia, a więc zarówno w szkole podstawowej, gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej, nawet jeżeli zostały wydane jedynie na dany etap edukacyjny lub czas nauki w danym typie szkoły.

W § 3 rozporządzenia określa się, że w przypadku ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, dla którego zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami, był opracowany indywidualny program edukacyjny, dostosowanie wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do jego indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych następuje na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego oraz ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjnym uzupełnionym w zakresie określonym w przygotowanych jednocześnie nowych rozporządzeniach Ministra Edukacji Narodowej w sprawie:

- 1) warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach;
- 2) warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych.

Analogicznie, klasyfikacja śródroczna i roczna ucznia z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym, dla którego był opracowany indywidualny program edukacyjny, odbywać się z uwzględnieniem indywidualnego programu edukacyjnego uzupełnionego w zakresie określonym w ww. rozporządzeniach.

Przepisy przejściowe zawarte w § 4 rozporządzenia określają terminy wejścia w życie znowelizowanych: § 6, § 11 ust. 2, 5 i 7 i § 23 ust. 1 i 2 obecnie obowiązującego rozporządzenia oraz nowododawanego § 6a.

Termin wejścia w życie tych przepisów wynika z terminu wejścia w życie przygotowanych jednocześnie rozporządzeń Ministra Edukacji Narodowej w sprawie:

- zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach,

- warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych,
- warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach.

Znowelizowane § 6, § 11 ust. 2, 5 i 7 i § 23 ust. 1 i 2 obecnie obowiązującego rozporządzenia oraz nowododawany § 6a, będą obowiązywać:

- 1) począwszy od roku szkolnego 2011/2012 - w gimnazjach i w szkołach specjalnych wszystkich typów oraz w oddziałach specjalnych zorganizowanych w szkołach podstawowych ogólnodostępnych i szkołach ponadgimnazjalnych ogólnodostępnych;
- 2) począwszy od roku szkolnego 2012/2013 - w szkołach podstawowych ogólnodostępnych i szkołach ponadgimnazjalnych ogólnodostępnych (z wyjątkiem szkół specjalnych wszystkich typów oraz oddziałów specjalnych zorganizowanych w szkołach podstawowych ogólnodostępnych i szkołach ponadgimnazjalnych ogólnodostępnych). Do końca roku szkolnego 2011/2012 w tych szkołach stosuje się dotychczasowe brzmienie przepisów § 6, § 11 ust. 2, 5 i 7 i § 23 ust. 1 i 2.

Z kolei przepisy przejściowe zawarte w § 5 rozporządzenia określają terminy wejścia w życie znowelizowanych § 37, § 41 ust. 1 pkt 7 i § 42 ust. 3 obecnie obowiązującego rozporządzenia, regulujących dostosowywanie warunków przeprowadzania sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego do potrzeb i możliwości uczniów.

Przepisy § 37, § 41 ust. 1 pkt 7 i § 42 ust. 3 w nowym brzmieniu, w zakresie dotyczącym egzaminu gimnazjalnego stosuje się począwszy od roku szkolnego 2011/2012, a w odniesieniu do sprawdzianu - począwszy od roku szkolnego 2012/2013 (do tego czasu stosuje się dotychczasowe przepisy). Wcześniejsze wejście w życie ww. przepisów w gimnazjach wynika z tego, że egzamin gimnazjalny od roku szkolnego 2011/2012 przeprowadzany będzie według nowych zasad.

Znowelizowane przepisy § 59, § 111, 123 ust. 3, § 126 ust. 4 pkt 4 i § 132 ust. 7 (regulujące dostosowywanie warunków przeprowadzania egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe do potrzeb i możliwości

absolwentów) wchodzi w życie z dniem 1 września 2012 r. (§ 6 pkt 2 nowelizacji rozporządzenia).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o *działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 43, poz. 337) projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej (www.men.gov.pl). Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem rozporządzenia.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w *sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych* (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597), w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Ocena skutków regulacji (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie

Rozporządzenie dotyczy uczniów, słuchaczy, absolwentów szkół, nauczycieli, egzaminatorów, dyrektorów szkół, rodziców, Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i okręgowych komisji egzaminacyjnych.

2. Konsultacje społeczne

Projektowane zmiany w rozporządzeniu zostały przekazane do zaopiniowania przez związki zawodowe w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o *związkach zawodowych* (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854, z późn. zm.) i partnerów społecznych, tj. przez:

- 1) Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego;
- 2) Sekcję Krajową Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
- 3) Chrześcijański Związek Zawodowy „Solidarność im. ks. Jerzego Popiełuszki”;

- 4) Wolny Związek Zawodowy „Sierpień 80”, Komisja Krajowa;
- 5) Komisję Krajową NSZZ „Solidarność”;
- 6) Komisję Krajową NSZZ „Solidarność 80”;
- 7) Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”;
- 8) Krajową Sekcję Oświaty NSZZ „Solidarność”;
- 9) Forum Związków Zawodowych;
- 10) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Pracowników Schronisk dla Nieletnich i Zakładów Poprawczych;
- 11) Krajowy Komitet Wychowania Resocjalizującego;
- 12) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pracowników Resocjalizacji;
- 13) Fundację Synapsis;
- 14) Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym;
- 15) Polskie Towarzystwo ADHD;
- 16) Polski Związek Głuchych, Zarząd Główny;
- 17) Polski Związek Niewidomych, Zarząd Główny;
- 18) Polski Związek Logopedów;
- 19) Polskie Towarzystwo Dysleksji;
- 20) Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”;
- 21) Stowarzyszenie Centrum Wolontariatu;
- 22) Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 23) Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski;
- 24) Polską Radę Ekumeniczną;
- 25) Radę Szkół Katolickich;
- 26) Społeczne Towarzystwo Oświatowe;
- 27) STO Ogólnopolskie Forum Rodziców;
- 28) Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej;
- 29) Krajowe Porozumienie Rodziców i Rad Rodziców;
- 30) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty;

- 31) Konfederację Stowarzyszeń Nauczycielskich;
- 32) Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół Średnich;
- 33) Polskie Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół;
- 34) Radę Główną Szkolnictwa Wyższego;
- 35) Konferencję Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
- 36) Konferencję Rektorów Zawodowych Szkół Polskich;
- 37) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Powiatowych i Gminnych Samorządowych Ośrodków Doskonalenia Nauczycieli;
- 38) Stowarzyszenie Dyrektorów i Nauczycieli Centrów Kształcenia Praktycznego;
- 39) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Dyrektorów Centrów Kształcenia Ustawicznego;
- 40) Krajową Izbę Edukacji.

Projektowane zmiany w rozporządzeniu zostały również przekazane do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych, Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, Rzecznika Praw Dziecka i Rzecznika Praw Obywatelskich.

Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego na posiedzeniu w dniu 10 czerwca 2010 r. pozytywnie zaopiniowała projekt rozporządzenia.

Uwagi do projektowanych zmian przesłał Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego

Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego negatywnie zaopiniował nałożenie na nauczycieli obowiązku rozpoznania indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia w zakresie indywidualizacji pracy oraz dostosowania wymagań edukacyjnych bez opinii lub orzeczenia poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz obowiązku indywidualizowania pracy z uczniem zgodnie z ustaleniami zawartymi w karcie indywidualnych potrzeb ucznia.

Uwaga nie została przyjęta, gdyż zaproponowane rozwiązania są integralną częścią kompleksowych zmian w zasadach udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole, sformułowanych w projekcie rozporządzenia w sprawie zasad

udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. Należy ponadto zwrócić uwagę, że do indywidualizacji w nauczaniu zobowiązuje nauczyciela podstawa programowa kształcenia ogólnego. Projektowane obecnie przepisy w tym zakresie będą obowiązywały w przypadku gimnazjum od roku szkolnego 2011/2012, a w przypadku szkół podstawowych i ponadgimnazjalnych dopiero od roku szkolnego 2012/2013.

Nie zostały również przyjęte uwagi Związku Nauczycielstwa Polskiego do zmian w § 37, 59 i 111 rozporządzenia, dotyczących przekazania dyrektorowi szkoły kompetencji w zakresie decydowania o dostosowaniu warunków przeprowadzenia sprawdzianu i egzaminów do indywidualnych potrzeb uczniów. Dostosowanie warunków przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów będzie następowało w oparciu o informację dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w tym zakresie.

Uwagi do projektowanych zmian przesłało również Polskie Towarzystwo Dysleksji

Polskie Towarzystwo Dysleksji zwróciło uwagę na potrzebę zmiany definicji specyficznych trudności w uczeniu się określonej w § 1a rozporządzenia.

Obecna definicja specyficznych trudności w uczeniu się, w ocenie Pani Profesor Marty Bogdanowicz z Polskiego Towarzystwa Dysleksji, może skutkować tym, iż u dzieci mających wadę wzroku, wadę słuchu lub wady ortopedyczne, ale nie będących dziećmi niepełnosprawnymi, nie będzie można dokonywać diagnozy specyficznych trudności w uczeniu się. W związku z tym w rozporządzeniu zaproponowane zostało przeformułowanie tej definicji, tak, aby takie przypadki były uwzględniane. Oznacza to, że przez specyficzne trudności w uczeniu się, należy rozumieć trudności w uczeniu się odnoszące się do uczniów w normie intelektualnej, którzy mają trudności w przyswajaniu treści dydaktycznych, wynikające ze specyfiki ich funkcjonowania percepcyjno-motorycznego i poznawczego, nie uwarunkowane schorzeniami neurologicznymi.

3. Wpływ rozporządzenia na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Rozporządzenie nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ rozporządzenia na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ rozporządzenia na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ rozporządzenia na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.